

NOTULEN van de digitale vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 1 april 2021 vanaf 20.00 uur.

Voorzitter: de heer Ch.B. Aptroot, waarnemend burgemeester.

Griffier: de heer B.J. Urban.

Aanwezige leden: de heer A.E.T. Andringa, mevrouw S.J. Boom, de heren J.Ph. Bos, mr. drs. C. Bremmer, A. Deuzeman, drs. S.W.C. van den Dool, C.J. van der Elst en A.B. de Graaf, drs. P. 't Lam, B. Lavrijsen en E.M.L.H. Maassen, mevrouw K.S. van Meenen, de heer M.P.A. van Oostrum, mevrouw M.H.R. Persoon, de heren B.W. Reinke en J.A.E.L.M. van Rixtel, mevrouw J.C. Schroot en de heren A. in 't Veen, G. Zeelt en R.J.M. Zoetemelk.

Afwezig: mevrouw drs. E.C. van Herk.

Aanwezige wethouders: de heer P. de Bruijn, de heer mr. M.N. Cramwinckel en mevrouw Spil.

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda

De **voorzitter**: Ik open de vergadering van de gemeenteraad van Voorschoten. Ik heb bericht van verhindering ontvangen van mevrouw Van Herk. Ik wil nu de aanwezigheid van de raadsleden vaststellen. We zijn dat digitaal inmiddels een beetje gewend. Ik noem uw namen in alfabetische volgorde. Dan zorgt u ervoor dat uw camera en microfoon aanstaan en dan zegt u "aanwezig", "present" of "goedenavond"; dat moet u zelf maar weten.

(De voorzitter noemt de namen van de raadsleden, waarna zij achtereenvolgens te zien en te horen zijn.)

De **voorzitter**: We hebben de vergadertijd geschat op anderhalf uur. Dat lijkt me veel, maar dat bepaalt de maximumspreektijden op 8 minuten per fractie en 18 minuten voor het college. Ik denk dat dat veel korter kan. Dat zullen we zien; dat ligt ook aan u.

Voor het vragenuur zijn vragen aangemeld door de heer 'T Lam, de heer Zoetemelk, mevrouw Schroot en de heer Maassen. De vragen van mevrouw Schroot en de heer Maassen gaan over hetzelfde onderwerp.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Vaststellen raadsnotulen van 4 maart 2021, de besloten raadsvergadering van 22 maart 2021 en de openbare raadsvergadering van 22 maart 2021.

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

3. Lijst van ingekomen stukken voor de gemeenteraad

3.1. Brieven van instellingen of burgers

De heer **'T Lam** (GroenLinks): Voorzitter. Ik wil graag een heel korte toelichting geven op ingekomen stuk 1489. Ik kan ook verwijzen naar het einde van dat voorstel.

De **voorzitter**: Een toelichting, meneer 'T Lam? Het gaat erom of u akkoord gaat met de wijze van afdoening.

De heer **'T Lam** (GroenLinks): Ja, daar ga ik mee akkoord, maar ik wil er even op wijzen dat aan het eind van dat voorstel een uitleg staat van hoe de afdoening gelezen moet worden. Ik denk dat het belangrijk is dat mijn collega-raadsleden dat tot zich nemen.

De **voorzitter**: Ik ga ervan uit dat ze dat tot zich hebben genomen en dat ze, als ze verder geen opmerking maken, akkoord gaan met de wijze van afdoening. U gaat dus akkoord met de wijze van afdoening.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Voorzitter. De brief van de provincie over de financiële situatie van de gemeente en de beleidsvrije ruimte, met bijlagen, willen we graag bespreken in de commissie Burger en Bestuur. We hebben het gisteren ook in de commissie Planning en Control even hierover gehad. Ik denk dat hier brede steun voor is.

De **voorzitter**: Het staat u altijd vrij om iets ergens bij te betrekken als u dat wilt. Welke stukken zijn het?

De heer **Zoetemelk** (CDA): 1471 en de bijlagen.

De **voorzitter**: U kondigt in ieder geval aan dat u die betreft. Als dat in de commissie is besloten, zullen meer raadsleden dat doen. Misschien is het handig als we dit gelijk erbij voegen voor behandeling in de commissie Burger en Bestuur.

Met inachtneming van het bovenstaande wordt besloten overeenkomstig de voorstellen tot afdoening.

3.2. Informatiebrieven van het college van B en W

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Stuk 1480, informatiebrief 018 (aanvraag decentralisatie-uitkering Kerkenvisie) is een prima voorstel van het college, te mooi om het zonder meer voor kennisgeving aan te nemen. Mijn voorstel is dat de wethouder volgende week in de vergadering van de commissie WRG een korte toelichting geeft op zijn idee over een plan van aanpak. Ik kan er ook schriftelijke vragen over stellen, maar dat kost het ambtelijk apparaat veel meer tijd dan wanneer de wethouder een korte toelichting geeft op deze wat ons betreft mooie brief.

De **voorzitter**: Ik begrijp wat u bedoelt. Ik vind het ook sympathiek dat u zegt dat het kort mondeling mag, want dat bespaart weer tijd en ambtenaren die aan de slag moeten. Maar op zichzelf is de agenda al uit. De agenda kunnen we dus niet veranderen, maar als u het op prijs zou stellen dat de wethouder bij de mededelingen spontaan nog even een paar dingen hierover zegt, heeft hij dat ongetwijfeld gehoord. Dan zou het kunnen dat u op uw wenken wordt bediend. Anders is er natuurlijk ook nog een andere manier. Zullen we het zo proberen te doen?

De heer **Bremmer** (CDA): Een uitstekend voorstel en ik ben ervan overtuigd dat alle collegeleden goed luisteren.

De **voorzitter**: Luisteren zeker, maar het is altijd afwachten of dan precies gebeurt wat u wilt.

De heer **Bremmer** (CDA): Vertrouwen is het sleutelwoord, heet dat tegenwoordig.

De **voorzitter**: Zo is het. Dat heb ik vandaag meer gehoord.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik zou graag willen vragen om informatiebrief 017 over het woonwageng- en standplaatsenbeleid aan de agenda toe te voegen van de komende vergadering van de commissie WRG. Die agenda is natuurlijk al gemaakt. Als ik mij niet vergis, staat daar een stuk op over de Woonvisie van de gemeente. Ik zou willen vragen om dit aan de agendastukken van dat agendapunt toe te voegen.

De **voorzitter**: Ik heb begrepen dat we vandaag nog het bericht van de griffie hebben gekregen - maar dat kwam best laat en dat kan u dus ontgaan zijn - dat "het voorstel voor kennisgeving aannemen" is gewijzigd in "agenderen voor bespreking in de vergadering van commissie Wonen, Ruimte en Groen van 20 mei".

De heer **Bremmer** (CDA): Ja, dat klopt.

De heer **Maassen** (SP): Dat is eigenlijk wat ik voorstelde. Dat is dus proactief. Ik moet eerlijk zeggen dat die wijziging niet bij mij binnen is gekomen of dat ik daar geen herinnering meer aan heb.

De **voorzitter**: U hebt allemaal natuurlijk ook nog werk. Als er dan in de loop van de dag voorafgaand aan de avondvergadering iets binnenkomt, begrijp ik dat u dat kan ontgaan.

Met inachtneming van het bovenstaande wordt besloten overeenkomstig de voorstellen tot afdoe-ning.

3.3. Schriftelijke beantwoording van vragen uit de raad

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Voorzitter. De vragen van het CDA over het strooi- en veegbeleid zijn beantwoord. We hebben er veel over gesproken dat Voorschoten een fietsgemeente moet worden. Wij zouden in de commissie WRG graag een keer praten over fietsen en strooien: behoeft het beleid op dat punt aanpassing in het kader van het nieuwe beleid dat we voor ogen hebben, zeker als we straks ook over mobiliteit gaan praten?

De **voorzitter**: U wilt dus eigenlijk het strooi- en veegbeleid in de vorstperiode agenderen voor de commissie.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Ja, graag, op een geschikt moment.

De **voorzitter**: Op een geschikt moment. Steunen anderen dat verzoek?

De heer **Bremmer** (CDA): Als het dooit, ja.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Als het maar voor de vorst is, meneer Bremmer.

De heer **Bremmer** (CDA): Ja hoor, wij steunen het.

De **voorzitter**: Laten we dat agenderen. Dan kunnen de vragen gewoon als een kort agendapunt worden opgenomen. Ik neem aan dat er geen nieuwe uitgebreide notitie van het college en dergelijke hoeft te komen. U wilt misschien nog een paar dingen meegeven op dat punt. Zullen we het zo doen, zodat we een kort agendapunt aan de commissievergadering toevoegen voordat de vorst weer invalt?

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Graag.

Met inachtneming van het bovenstaande wordt besloten overeenkomstig de voorstellen tot afdoe-ning.

4. Vragenuurtje en actuele bestuurlijke aangelegenheden

- Termijn beslaglegging bijstandsontvangers

De heer **T Lam** (GroenLinks): Voorzitter. Wij willen graag een vraag stellen naar aanleiding van een nieuwsbericht dat onder andere op de site van de NOS terecht is gekomen betreffende bijstandsontvangers die de dupe zouden zijn van een fout bij gemeenten. In dat kader vragen wij ons af of het college weet of er ook in Voorschoten gevallen bekend zijn van mensen die getroffen zijn door het verkeerd doorgeven van het inkomen aan de polisadministratie van het UWV. Aanvullend vragen we wat het college gaat doen en gaat ondernemen richting deze mensen. Mocht op dit moment niet bekend zijn of Voorschotenaren gedupeerd zijn, dan vragen we wat het college gaat doen om hierachter te komen en met welke urgentie dit opgepakt gaat worden.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Wij hebben afgelopen week naar aanleiding van de berichten van de NOS en ook uw vragen onze collega's in Leidschendam-Voorburg natuurlijk gevraagd om dit voor ons uit te zoeken. Daar zijn in ieder geval vooralsnog geen mensen bekend waar dit verkeerd is gegaan. Dat geldt overigens ook voor de andere gemeenten. Wij gaan er op dit moment dus van uit dat het bij ons goed loopt.

De heer **'T Lam** (GroenLinks): De wethouder gaf aan dat het vooralsnog niet bekend is. Dat suggereert toch dat er misschien nog wat nader onderzoek gedaan moet worden. Ik weet niet of hij daar nog een toelichting op kan geven, want het is van belang om het hier niet bij te laten als er toch gevallen zijn.

Wethouder **De Bruijn**: We hebben wel intensief gekeken. Daaruit blijkt niet dat er gevallen zijn in die situatie, maar uiteraard houden we het altijd goed in de gaten, mocht er nog wel iets boven komen drijven. Maar dat verwachten wij dus niet.

- *Autodiefstallen*

De heer **Zoetemelk** (CDA): Voorzitter. Een paar maanden geleden heb ik hier al een vraag over gesteld. Er worden nog steeds veel auto's gestolen en autodiefstallen gepleegd in Voorschoten. U had de vorige keer een blik in de zin van: we zijn aardig op weg met het onderzoek. Ik sprak nog even over landelijke bendes. Naar mijn gevoel wist u toen al iets meer. Ik zou graag willen weten hoever het onderzoek op dit moment is gevorderd en of daar al voortgang in zit.

De **voorzitter**: U heeft kennelijk iets meer uit mijn lichaamstaal gehaald dan in ieder geval mijn bedoeling was. De politie is er nog steeds mee bezig. Er wordt dus nog steeds op gerechercheerd. Lopende dat onderzoek kan ik gewoon geen uitspraken doen, maar ik begrijp uw vraag. Alle vormen van criminaliteit zijn erg. Een van de vervelendste vormen van criminaliteit, woninginbraken, is afgenomen naar een heel gering aantal. Maar inbraken in schuurtjes en dergelijke en ook auto-inbraken en diefstal van auto's zijn toegenomen. De politie is er druk mee bezig. Ik hoop u daarover op enig moment iets goeds te laten horen. Als het onderzoek zou stranden en niks oplevert, kunnen we u dat ook aangeven, maar vooralsnog kan ik er niks meer van zeggen.

- *Brief van de burgemeester aan het GODcentre.*

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Afgelopen dinsdagmiddag ontvingen wij een afschrift van uw brief die gericht was aan het GODcentre omdat een handhaver geconstateerd heeft dat er circa 90 personen in de Moeder Godskerk aanwezig waren op zondagochtend. In het Leidsch Dagblad van 31 maart lezen we een reactie daarop van een kerkbestuurslid, dat zegt dat er 51 personen aanwezig waren, waarvan 30 bezoekers. In een afschrift van de voorganger van het GODcentre van vanmiddag werd die mededeling bevestigd. Als raadslid voel ik me hier wat ongemakkelijk bij, want ja, we hebben godsdienstvrijheid en ja, de pandemie krijgen we alleen onder controle als we gezamenlijk de gekozen koers houden. Gezamenlijk koers houden vraagt soms stevig ingrijpen, maar dan moeten de feiten ook helder zijn. Daarom heb ik een aantal vragen. De eerste vraag is: maakt het advies over een maximaal aantal aanwezigen bij een kerkdienst onderscheid tussen technici, vrijwilligers, medewerkers en reguliere bezoekers en kan een kerk in theorie oneindig veel bezoekers inzetten en aanmerken als vrijwilliger om zo de regels te omzeilen? De tweede vraag is: is er inmiddels meer duidelijkheid over het exacte aantal aanwezigen, aangezien het kerkbestuur de lezing tegenspreekt dat het om 90 personen ging? De derde vraag is: heeft de burgemeester voordat hij zijn brief stuurde en de publiciteit zocht, contact gehad met het kerkbestuur om hoor en wederhoor toe te passen, zoals we ook in de brief lezen? De vierde vraag is: is in de eerdere contacten met het kerkbestuur naar aanleiding waarvan is besloten om tot online-uitzendingen over te gaan, gesproken over hoeveel technische ondersteuning daarvoor nodig zou zijn en of die uitzendingen ook met een beperkt publiek zouden kunnen plaatsvinden? Vraag vijf is: is er inmiddels contact geweest tussen de burgemeester en het kerkbestuur en zijn er nieuwe afspraken gemaakt? Die vraag hebben we eigenlijk al een beetje beantwoord gezien, maar ik wil graag nog wat meer horen van uw kant. De zesde vraag is: welke strategie volgt de burgemeester om een mogelijk gevaarlijke situatie beheersbaar te maken en herhaling van afgelopen weekend zowel in aantal aanwezigen als in de publieke discussie via de media te voorkomen? Ik kijk uit naar uw beantwoording.

De **voorzitter**: Die ga ik nu geven. Dank voor uw vragen. Naar aanleiding van uw eerste vraag: nee, er is geen maximumaantal bezoekers voor een kerkdienst. Het aantal van maximaal 30 is een advies van de rijksoverheid, maar kerken zijn uitgezonderd van de regels rond corona en ook van de bijzondere wet. Een kerk kan dus zoveel bezoekers toelaten als hij zelf wil. Het aantal van 90 is mij ter ore gekomen omdat een handhaver is gaan kijken, mede omdat omwonenden, buurtbewoners, zeiden dat een heel groot aantal mensen naar de kerk was gekomen. Het was niet de eerste keer dat we die melding kregen, maar er was nu een handhaver tijdig bij. Die heeft gesproken met degene die bij de deur stond, die aan het tellen was. Die zei dat er zo'n 90 mensen aanwezig

waren. De handhaver wilde niet tijdens de kerkdienst echt in de kerk gaan lopen en tellen, maar hij heeft wel om de hoek gekeken. Zijn schatting was dat de 90 die hem door een vrijwilliger van het GODcentre werd meegedeeld, wel ongeveer zou kloppen; zo'n soort aantal zag hij ook.

Heb ik met het kerkbestuur van tevoren contact gehad en hoor en wederhoor toegepast? Nee, dat heb ik niet gedaan. Na de vorige keren dat er grote aantallen mensen bij diensten waren, ook tegen de dringende verzoeken van de rijksoverheid in, heb ik gesprekken gehad. Tijdens die gesprekken hebben we een afspraak gemaakt. Die was eerder met alle kerken gemaakt. Het GODcentre hield zich daar niet aan. Toen ben ik met ze gaan bellen, op 15 januari. Toen is de afspraak gemaakt dat er alleen digitale kerkdiensten zouden zijn en dat alleen de mensen aanwezig zouden zijn die strikt voor de kerkdienst nodig zijn, dus geen bezoekers. En besef wel dat het GODcentre al eerder een clusterbesmetting, zoals dat heet - dus een groot aantal besmettingen - heeft veroorzaakt door de diensten daar. Dat betekent dus: een klein aantal mensen dat nodig is om de digitale kerkdienst te houden. Dat is niet afdwingbaar, maar uiteindelijk, na twee telefoongesprekken, hebben we gezegd: oké, we gaan het toch zo doen zoals eerder eigenlijk al met alle kerken was besproken. Tussendoor heb ik ook een digitaal gesprek gehad met de kerken over hoe het gaat, over hun contact met hun achterban, over de geestelijke nood die er is en over het feit dat ze soms ook huisbezoeken doen en dat ze digitale gesprekken hebben met gezinnen of mensen. Daarbij is die afspraak ook nog genoemd.

Wat kan ik doen om te voorkomen dat er gevaarlijke situaties ontstaan? Het openbaar maken van de brief aan het GODcentre kan daaraan bijdragen, want dat laat wel zien dat we proberen om die dingen in goed overleg te regelen. Maar als dat niet zo is, kan ik geen sanctie opleggen. Er is nu weer een ondernemer die zich niet aan de regels heeft gehouden. Die heb ik een last onder dwangsom opgelegd: € 5.000 per overtreding. Daar kan ik optreden. Ik kan hier niet anders doen dan op een redelijke manier gewoon vragen om mee te doen en te denken aan de veiligheid van de kerkbezoekers en mensen die daarmee in aanraking zouden kunnen komen. Dat hebben ze ondanks de afspraak niet gedaan. Ik ben altijd voor een keer waarschuwen, maar niet voor blijven waarschuwen. Ik kon daarom niet anders dan het openbaar maken. Ik vind ook dat ik dat moest doen, omdat allerlei omwonenden tegen de gemeente en specifiek aan mij als burgemeester hebben gezegd: hier is een club in ons dorp die onverantwoord handelt; wij zien dat gebeuren en wij willen dat u daar iets aan doet. Ik vind dus ook dat ik aan de inwoners die verantwoording moet afleggen en dat hoort in het openbaar.

Ik heb de komende week overigens wel een afspraak met het GODcentre. Die afspraak staat direct na het paasweekend. Mijn inzet is om de afspraak te herbevestigen dat de kerkdiensten digitaal zijn. Dat daar wat mensen bij zijn en dat je een digitale dienst niet met drie mensen kunt draaien, begrijp ik, maar ik hoor van andere kerken dat dat er tien, twaalf of vijftien moeten zijn, maar niet meer dan 50 mensen in de kerk, laat staan 90. Dat is de inzet.

Ik weet niet of ik uw vragen voldoende heb beantwoord. Er is nog een aanvullende vraag van de heer Maassen. Zullen we die eerst doen en dan even kijken of een van u beiden nog een vervolgvraag heeft?

Mevrouw **Schroot** (D66): Ik heb één korte vervolgvraag.

De **voorzitter**: Stelt u die dan maar.

Mevrouw **Schroot** (D66): In de brief staat dat er contact is geweest tussen ambtenaren en de kerken. Daar hoor ik u niks over zeggen. Misschien kunt u daar nog even wat opheldering over geven.

De **voorzitter**: Bij mijn weten heeft niemand gezegd dat de afspraak anders zou moeten zijn dan wat wij hebben gezegd: doe het digitaal, met zo weinig mogelijk mensen. Als iemand aan een ambtenaar zou vragen wat er mag, wordt er gezegd: we kunnen het verzoeken, maar de kerken zijn uitgezonderd. Zij zijn eigenlijk de enige uitzondering, met bepaalde dingen die voor het openbaar bestuur nodig zijn. Wij zouden in principe mogen vergaderen als gemeenteraad, maar dat doen we dus niet. Dan zou er dus worden gezegd: een kerk is op zich vrij. Het eerdere advies bij de vorige lockdown, toen kerken wel open mochten, was: doe nou niet meer dan 30. Maar bij mijn weten is dat geen afspraak. Ik heb zelf met het bestuur de afspraak gemaakt en die is in mijn ogen niet herzien.

Mevrouw **Schroot** (D66): Dank u wel.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Natuurlijk is het grondwettelijk geregeld dat de overheid de kerken niet mag sluiten, maar tegelijkertijd zullen heel veel mensen in de horeca, in de evenementensector en in de sportwereld met afgrijzen kijken naar het feit dat er kerken zijn die denken dat ze wel open kunnen in deze tijd. Hoewel het mag, moet je het niet doen. Dat is precies wat het GODcentre hier vergeet. Waar ik een beetje van schrik, is dat het GODcentre in zijn brief al aankondigt dat ze komende week, met Pasen, ook weer een bijeenkomst met bezoekers zal organiseren. Het lijkt mij heel verstandig om te voorkomen dat hier in Voorschoten een superspreader-event gaat plaatsvinden met Pasen. Ik heb dus eigenlijk de vraag aan u om te kijken hoever die grondwettelijke vrijheid van de kerken precies gaat en waar het gezag van de overheid in de openbare ruimte begint. Het is logisch dat de kerk niet verplicht mag worden om te sluiten, maar wat valt daar allemaal precies onder? Kan Voorschoten bij wijze van spreken komende zondag tussen 10.00 uur en 12.00 uur al haar BOA's op de Schimmelpenninck van der Oyelaan laten rondlopen en iedereen beboeten die daar met meer dan vier personen rondloopt of met meerdere mensen in een auto zit? Want u heeft groot gelijk dat u zegt: ik vraag het één keer vriendelijk en daarna treed ik op. Volgens mij is het daar, gezien de toon van de brief van het GODcentre, wel tijd voor geworden.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik heb gedaan wat ik kan. Dat is namelijk: in woord optreden in het openbaar. Ik heb nog eens een keer een discussie gehad over de APV, de burgemeestersbevoegdheden in de Gemeentewet en dergelijke. Ik heb geen mogelijkheid om op te treden als in dat kerkgebouw dingen gebeuren die wij niet wenselijk vinden en die wij onverstandig vinden, zelfs niet in deze coronatijd, waarin de volksgezondheid echt grote gevaren loopt. Wat inderdaad zou kunnen, is rondom de kerk optreden, maar als mensen daar volgens de coronaregels komen - met z'n tweeën of hoe dan ook - dan kan ik niks doen. Ik voel er ook weinig voor om een soort oorlog te laten ontstaan doordat wij de BOA's en de agenten erheen sturen en kijken of zij een particulier ergens op een klein foutje of een stommitteitje kunnen betrappen. Ik vind het echt de verantwoordelijkheid van het kerkbestuur. Ik heb overigens begrepen dat op de website nu weer staat dat de kerkdiensten alleen digitaal zijn. Ik doe dus een dringend beroep op ze, gewoon in redelijkheid: doe het nou even, want het gaat inderdaad om de volksgezondheid; wees ook collegiaal ten opzichte van misshien wat meer stoffelijke zaken, de horecaondernemer en dergelijke, de mensen die hun baan dreigen kwijt te raken. Ik doe dus dat dringende beroep op ze. Ik heb in ieder geval begrepen dat ze de brief in het openbaar uitermate onprettig hebben gevonden. Dat zou ik ook vinden. Ik ga u ook niet meteen in het openbaar een brief sturen over welke ondernemer een last onder dwangsom heeft gekregen omdat hij iets tegen de coronaregels deed en bij elke volgende overtreding gelijk € 5.000 aan zijn broek krijgt. Ik ben dus helemaal niet zo voor "meteen in de openbaarheid". Het is het enige middel dat ik heb en ik vind dat je na een waarschuwing moet optreden. Verder kan ik niet gaan.

Ik vind het overigens een fout in de wetgeving. Ik vind dat je je op grond van de godsdienstvrijheid nooit met de inhoud van de godsdienst mag bemoeien en dat de scheiding van Kerk en Staat echt heel belangrijk is, maar dat betekent in mijn ogen niet dat in een gebouw dingen zouden mogen die overal elders, in andere gebouwen, niet mogen. Ik bedoel: je mag daar ook niet met een pistool rondlopen, lijkt mij, en je mag ook geen wietkwekerij beginnen. Je zou zeggen: dat kan allemaal, want binnen dat gebouw heeft de overheid kennelijk nul komma nul te vertellen. Ik vind dat gek, maar de jurisprudentie is wel zo. Ik denk dat ik uw vraag meer dan afdoende heb beantwoord, maar ik begrijp uw zorgen en die heb ik ook.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Voorzitter. Ik weet niet of ik kort mag reageren, want het was niet mijn vraag, maar dit treft natuurlijk ook ons wel een beetje als partij. Wij vinden godsdienstvrijheid heel belangrijk, maar de kerken hebben sowieso een morele verplichting om de gezondheid zo goed mogelijk te waarborgen. Dus niets ten nadele van uw aanpak, maar ik vind het wel jammer dat het direct in de openbaarheid is gegaan en dat er ook gelijk over de algemene wetgeving is gesproken. 99,9% van de kerken voldoet aan de morele verplichting om de zaken op orde te houden. Ik vind het dus ergens wel jammer dat u ook nu weer zegt dat de wet aangepast zou moeten worden. Ik vind dat een heel andere discussie. Het gaat nu even om deze kerk. Het lijkt me dus beter om het tot deze kerk te beperken. De aanpak vind ik op zich lastig omdat het in de pers is gebeurd, maar ik kan me uw zorgen voorstellen. Het is nu precies een jaar geleden dat Hans Horlings is overleden. De zorg om gezondheid is de grootste zorg die we hebben. De aanpak is dus prima, maar dit in het algemeen naar de godsdienstvrijheid trekken lijkt me een beetje lastig.

De **voorzitter**: Dat is in ieder geval een persoonlijke opvatting. Ik vind wel dat ik, ook ten opzichte van inwoners die daar in de buurt grote zorgen hebben en hierover klagen, geen andere mogelijkheid had dan de reactie aan het GODcentre openbaar maken, nog meer voor de inwoners dan voor anderen.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Prima.

5. Beleidsplan inburgering Voorschoten (raadsregistratienummer Z/20/39532/231074/2)

De **voorzitter**: In 2022 treedt de nieuwe wet in werking. De regie op het inburgeringstraject gaat van de inburgeraar zelf naar de gemeente. De gemeente krijgt dus weer nieuwe taken en nieuwe verantwoordelijkheden. Dat is omschreven in het nu voorliggende raadsvoorstel.

De heer **Van Rixtel** (GroenLinks): Voorzitter. We hebben in de commissie al een mooie discussie gehad over het beleidsvoorstel. Overigens mijn complimenten voor de beleidsnota, want daar is eigenlijk helemaal niets op aan te merken. Het is een mooi, degelijk stuk en het geeft ook een goed inzicht in de problematiek. We hebben in die commissievergadering wel gesproken over het door mij ingebrachte punt, dat ook wordt vermeld in punt 2 van het raadsvoorstel, namelijk dat er mogelijk sprake kan zijn van wachtlijsten. Het is eigenlijk heel goed dat dat benoemd wordt, want dan weten we dat dat speelt. Het is natuurlijk wel heel ongelukkig dat eigenlijk door een slechte financieringssysteem tussen rijksoverheid en gemeente mogelijkwants wachtlijsten kunnen ontstaan waardoor mensen getroffen worden waarvan wij eigenlijk wensen dat ze zo snel mogelijk inburgeren en ook zo snel mogelijk deel kunnen nemen aan deze samenleving. We hebben het toen gehad over de mogelijkheid om die wachtlijsten in tijd te beperken, maar dan zit je met een dilemma: gaan we dan uit van twee maanden, vijf maanden of een jaar? En dat terwijl de grondgedachte volgens mij uiteindelijk is dat we als raad hier gewoon heel stevig aan de knoppen willen zitten en op een gegeven moment echt willen weten of er een wachtlijst dreigt te ontstaan en of we dan gezamenlijk naar een oplossing kunnen en moeten kijken om de getroffen mensen wellicht op een andere manier tegemoet te komen. Om die reden hebben wij een amendement opgesteld om deze verantwoordelijkheid voor en namens de raad echt naar ons toe te trekken, zodat wij als raad op het moment dat dit gaat spelen - het college heeft duidelijk aangegeven dat met de huidige financiering deze problematiek waarschijnlijk niet gaat spelen, maar voor het geval dat dit wel gaat spelen - tijdig aan de knoppen zitten om een zo goed mogelijke oplossing te bedenken voor de mensen die getroffen worden. Ik ben heel blij dat dit amendement er ligt en we zijn erg blij met de brede steun die nu al zichtbaar is van de ondertekenaars. Het amendement, dat mede wordt ingediend door de VVD, D66, de PvdA en ONS Voorschoten, luidt:

"Amendement 117

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 1 april 2021,

overwegende dat:

- *de gemeente grip wil houden op de uitgaven ten behoeve van de inburgering van statushouders;*
- *het inburgeringsstelsel uit de Wet inburgering 2021 gekenmerkt kan worden als een openeinderegeling;*
- *bij het ingenomen standpunt, om alles op alles te zetten om binnen het vanuit het Rijk beschikbaar gestelde budget te blijven, niet kan worden uitgesloten dat wachtlijsten ontstaan;*
- *de Voorschotense samenleving als geheel er baat bij heeft dat statushouders tijdig taalvaardig worden en integreren;*
- *moet worden voorkomen dat wachtlijsten onbeheerst op kunnen lopen;*

Besluit

1. Om in beslispunt 2 van het raadsvoorstel de zin 'Daarbij wordt niet uitgesloten dat er wachtlijsten ontstaan', te wijzigen in: 'Daarbij wordt het college verzocht om, indien hierdoor wachtlijsten ontstaan, met de raad in gesprek te gaan over hoe hiermee om te gaan'."

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Net als de heer Van Rixtel vinden we dit een uitstekend en duidelijk stuk. Geen wanklank wat ons betreft; prima en doorgaan zo. In de commissie hebben we aangegeven dat we wel zorgen hebben omtrent de financiën. De overheid is er sterk in om iets aan ons te geven en het geld niet. In de commissie hadden we wat moeite met beslispunt 2; dat was een beetje vaag. Het amendement waarvoor naar ons idee de PvdA in de commissie eigenlijk de basis heeft gelegd, dat nu is overgenomen door de coalitie en dat wij graag steunen, geeft een aanscherping. En inderdaad, we zitten er graag bij als zich problemen voordoen. Maar voor de rest gaan wij akkoord.

De heer **Andringa** (D66): Voorzitter. Er ligt inderdaad een goed raadsvoorstel. Dat is op zich een heel belangrijke ontwikkeling. Toen we het bij dit onderwerp over de startnotitie hadden, hebben we dat gemarkeerd en ik denk dat het belangrijk is om dat ook nu op te merken. Er is sprake van een substantiële wijziging van het rijksbeleid, waarbij de verantwoordelijkheid voor de inburgering niet meer bij het individu wordt gelegd dat moet inburgeren en dat zijn of haar weg in de systemen vaak helemaal niet weet te vinden, maar wordt teruggelegd bij de gemeenten, die die verantwoordelijkheid in het verleden ook hadden. Dat is een hele goede ontwikkeling. Veel waardering voor de wijze waarop het college dit heeft omgezet in dit beleidsplan. Het is een goed verhaal. We hebben in de eerdere discussie over de startnotitie en ook in de commissie al aangegeven dat we vanuit D66 wel onze twijfels hadden over de keuze om dit in z'n geheel toch weer bij de samenwerking van Werk en Inkomen met Leidschendam-Voorburg te beleggen, niet omdat er twijfels zijn over die samenwerking maar wel omdat we in de transitie van het sociaal domein richting de Leidse regio zitten en omdat het daarom wellicht wenselijker was geweest om dit al meteen daar te leggen. Maar de wethouder heeft helder kunnen uitleggen waarom dit op dit moment gewoon niet haalbaar en niet realistisch is. Daar hebben we dus meer dan voldoende antwoord op gekregen. Dus brede steun voor het voorstel.

De heer Zeelt merkte al op dat de heer De Graaf in commissieverband terecht opmerkingen maakte over het punt van het ontstaan van wachtlijsten en de regie die we daar als raad op moeten hebben. Daarom zijn we heel blij met het initiatief dat daaropvolgend door GroenLinks is genomen om tot een amendement te komen. Het maakt nogal uit of het budgetplafond in juni bereikt wordt en er in juni wachtlijsten ontstaan of dat dat bereikt wordt in de tweede week van december, waarna we wellicht kunnen zeggen: laten we de daaruit voortkomende minuscule overschrijding van het budget dan in overweging nemen. Dat moet een afweging zijn die je op basis van de actuele situatie maakt en die je niet generiek aan de voorkant zo dichtgeregeld moet hebben. Daarom is dat amendement een goed voorstel, maar wel met de kanttekening dat de ervaring van openeinderegelingen die we vanuit het Rijk krijgen, is dat zij bijna altijd tot pijnpunten leiden, zoals de heer Zeelt terecht opmerkte. We moeten dus aan de voorkant ook een helder signaal geven: dit is de consequentie hiervan; we kunnen niet elke keer openeinderegelingen gewoon maar laten bestaan en accepteren en de daaruit voortkomende overschrijdingen voor onze rekening nemen. Vandaar dat deze combinatie - wel de wachtlijsten laten staan, maar daarbij als raad aan de voorkant betrokken worden - wat ons betreft precies de juiste balans raakt. Dat is het einde van mijn betoog, maar ik zie dat de heer Zeelt daar nog een vraag over heeft. Als hij die van u mag stellen, voorzitter, mag hij dat van mij uiteraard ook.

De **voorzitter**: Van mij mag hij dat.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Eigenlijk heb ik niet zozeer een vraag, meneer Andringa. Ik ben heel blij met de manier waarop u het formuleert en naar de rijksoverheid kijkt en met de wijze van financiering. De fractie van ONS Voorschoten steunt die woorden van harte.

De heer **Andringa** (D66): Dat is fijn. Dan zijn we het helemaal eens. Ik vermoed overigens dat iedereen in deze raad dat vindt, want we worden als gemeente hard geraakt door al die decentralisaties zonder decentralisatie van middelen. Dat is dus helder.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Ik stip even een aantal puntjes aan. Er is met z'n allen een mooi proces doorlopen met voorkantsturing in de gemeenteraad, begonnen met een startnotitie en het vaststellen van kaders en uitgangspunten, die vervolgens in de commissie zijn besproken, waarna er in de raad een mooi plan komt. Dit heeft geleid tot een prachtig inhoudelijk document met heldere uitgangspunten en een mooie visie. Het maximale uit de mensen halen, meedoen naar vermogen en zo veel mogelijk inzetten op financiële zelfredzaamheid van nieuwkomers; dat vinden we een mooie visie. Meneer Andringa heeft al gezegd dat de verantwoordelijkheid voor

de inburgering van de inburgeraar overgaat naar de gemeente. Dat biedt mogelijkheden om de inburgering maximaal in te bedden in het lokale sociale domein en daarbij ook onze eigen lokale organisaties in te zetten. Ik denk aan de brede welzijnsorganisatie. Wij staan dus zowel qua proces als qua inhoud achter deze notitie. Het is een duidelijk stuk; dank u daarvoor. Het gaat inderdaad weer om een openeinderegeling met heel veel risico's voor de gemeente. Dat baart ons zorgen. We hebben natuurlijk ook zorgen over de wachtlijsten die dreigen te ontstaan. Dat moeten we zien te voorkomen, want je wil juist dat iedereen zo snel mogelijk zelf meedoet op de arbeidsmarkt en zo snel mogelijk financieel zelfredzaam is. Wij steunen dus inderdaad ook het amendement. Als raad en als CDA-fractie willen wij zo snel mogelijk signalen van het college vernemen als in Voorschoten wachtlijsten dreigen te ontstaan. Dan kunnen we kijken wat we daaraan kunnen doen.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. We hebben meerdere malen gesproken over de inburgeringskwestie en de overgang van de regie van het Rijk naar de gemeente. We hebben hier laatst in de commissie over gesproken. Zoals al aangegeven door een aantal collega's, hebben wij van de PvdA wat vragen gesteld over eventuele wachtlijsten. We wilden daar als raad toch dichter op zitten dan in het oorspronkelijke of huidige beslispunt 2 van het voorstel; daar kwam het eigenlijk op neer. Daarom hebben wij van harte het vanuit de coalitie voorgestelde amendement medeondertkend. Ik heb daar nog een klein puntje bij in het kader van de hele discussie over nieuwe politiek en dergelijke. Het zou voor fracties vanuit de coalitie natuurlijk te overwegen kunnen zijn om bij de totstandkoming van dit soort amendementen vlak voordat ze die gaan indienen, als ze op hun vingers kunnen natellen dat andere fracties, gelet op hun eerdere inbreng, wellicht mee zouden willen ondertekenen, dit eerst even met die fracties te delen. Dat is misschien wel aardig voor een nieuwe vorm van met elkaar omgaan tussen coalitie en oppositie.

Het tweede punt is een totaal ander punt. Via de voorzitter kijk ik daarbij ook naar wethouder De Bruijn. Ik vraag mij namelijk af of de reactie aan de Adviesraad Sociaal Domein die er in conceptvorm ook bij zit, al in voldoende mate is aangepast aan antwoord 4 op de mondelinge vragen vanuit de commissie. Daarbij gaat het mij concreet om het volgende. In de antwoorden op de mondelinge vragen wordt een wat ruimhartiger antwoord geformuleerd over de mogelijke betrokkenheid van de adviesraad bij het vervolgtraject, terwijl dat wat afwachtender is geformuleerd in de conceptbrief. Ik zou de wethouder dus willen vragen om daar toch nog eventjes naar te kijken en die twee dingen in overeenstemming met elkaar te brengen.

De heer **In 't Veen** (VVD): Voorzitter. Ik heb begrepen dat mijn collega Martine Zoun in de commissievergadering een uitstekend verhaal heeft gehouden en het standpunt van de VVD heel duidelijk naar voren heeft gebracht. Niettemin kunnen wij ons vinden in het amendement. We hebben het om die reden ondertekend, maar wel met een kanttekening die we heel duidelijk willen aangeven. Er moeten hier voor de gemeente Voorschoten geen extra kosten aan verbonden zijn. Als dit ertoe zou leiden dat er een overschrijding van de kosten ontstaat - daarmee sluit ik een beetje aan bij wat de heer Andringa al heeft gezegd - zouden wij toch een kleine wachttijd in acht nemen, bijvoorbeeld als aan het eind van het jaar blijkt dat er dan een tekort is, terwijl we aan het begin van het jaar weer een heel groot budget hebben om iedereen te helpen. Ik zou de collega's dus ertoe willen oproepen om als er sprake is van één dag wachttijd, niet gelijk aan de bel te hangen om een gesprek aan te gaan, maar eerst even te kijken hoe het gelopen is. Zeker aan het eind van het jaar, wanneer duidelijk wordt dat er weer begrotingen zijn en wanneer de financieringsbudgetten duidelijk worden, moeten we even kijken hoe de vork in de steel zit en dan gaan we eventueel een discussie aan over de wachtlijsten die dan mogelijk zijn ontstaan, wat overigens niet de verwachting is. Maar voor het overige kunnen wij ons vinden in het stuk en ook in het amendement.

De heer **Van Rixtel** (GroenLinks): Ik ben het met de heer In 't Veen eens dat we daar inderdaad goed op moeten letten, maar we moeten in deze discussie ook niet al vooruitlopen op mogelijke situaties, want er kunnen zich allerlei zaken voordoen. Ik denk dat het heel belangrijk is dat we op het moment waarop het erop aankomt, gaan kijken wat nog mogelijk is en of er inderdaad al dan niet kosten mee gemoeid zijn. Je kunt er bijvoorbeeld aan denken om nog wel de taalcursussen aan te bieden en mogelijk te maken, maar dan lopen we echt vooruit op de discussie. Ik denk dat het op dit moment van belang is dat we als raad gezamenlijk zeggen: wanneer die situatie zich voordoet, gaan we ons over die problematiek buigen. Ik gebruik graag ook meteen de gelegenheid om te reageren op mijn collega van de Partij van de Arbeid. Hij maakte een terecht punt. Ik wil daarvoor ook wel mijn excuses aanbieden, maar helaas spelen dingen bij tijd en wijle gewoon op het laatste moment. In dit geval leek het ons eigenlijk wel gepast om eerst even te kijken of de

neuzen binnen de coalitie dezelfde kant op stonden en om daar vervolgens ook mee naar buiten te gaan. Maar ik heb u goed gehoord.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Er is al veel gezegd. Bij het meeste wat er gezegd is, kan de SP zich aansluiten. Het is goed dat deze wet in de Tweede Kamer is aangenomen en dat de individuele statushouder niet meer verantwoordelijk wordt gehouden voor de inburgering, maar dat de gemeente daar de verantwoordelijkheid voor draagt. Dit is een goed voorstel om dit te regelen en het is verstandig dat dit amendement op deze manier is ingediend, zodat de gemeenteraad beter controle kan houden op de uitgaven en de kosten. Wij steunen dus het voorstel en het amendement.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Ik wil allereerst weer beginnen met het bedanken van de raad voor alle positieve woorden. Die positieve woorden van u geef ik ook van harte door aan de mensen die hier op de achtergrond heel hard aan hebben gewerkt. Dus dank u wel daarvoor.

Ik wil eerst reageren op de extra vraag van de Partij van de Arbeid over de adviesraad. Daar zal ik nog even heel goed naar kijken. Volgens mij heb ik in de commissie al vermeld dat wij op dit moment een heel goed contact hebben met de adviesraad. Dat is echt geïntensiveerd. Vandaar dat ik daar een heel positief gevoel over heb. Een voorbeeld is dat het implementatieplan, waar we het in de commissie ook over hebben gehad, in concept al klaarligt en dat we dat ook zo snel mogelijk gaan delen met de adviesraad.

Dan het amendement. Ik word er heel blij van dat we met het voorliggende voorstel en ook met het amendement nog steeds zeggen dat wij verschillende mogelijkheden hebben en daarbij een wachtlijst wel degelijk als optie houden. Ik denk dat dat belangrijk is. De kans is vrij klein dat we een wachtlijst nodig hebben, maar als dat gebeurt, is het fijn dat we middelen hebben om controle te hebben. Ik vind het dus fijn dat dit ook in het amendement daadwerkelijk terugkomt. Ik kan me voorstellen dat u als raad graag kort op de bal wilt spelen. Ik kan me dus ook voorstellen dat we, als blijkt dat er zo'n situatie aan komt, met z'n allen gaan kijken hoe hiermee moet worden omgegaan. Zo lees ik het ook echt, niet in de zin dat als de situatie er is, we meteen de pot geld open moeten trekken. Nee, we gaan samen bekijken hoe we het probleem gaan tackelen. Dat kan op verschillende manieren en daar kan ik mij goed in vinden.

De **voorzitter**: Dus een positief advies van het college over het amendement, begrijp ik. Voordat ik ga vragen of een tweede termijn nodig is - ik heb het gevoel van niet - wil ik een fout van mij herstellen. Ik heb zeven fracties aan het woord gelaten, maar ik heb mevrouw Persoon van Voorschoten Lokaal Sterk, die ook op mijn lijst stond, vergeten. Ik geef u dus alsnog het woord. Het is uw eerste termijn. Als u straks nog een tweede termijn wilt, kan dat dus ook. De wethouder zal u apart, exclusief, beantwoorden. Mevrouw Persoon, excuus. Het woord is aan u.

De heer **Maassen** (SP): Het is vandaag wel de dag van de fouten van de VVD, hè?

De **voorzitter**: Nee, het is de dag van een foutje van uw burgemeester.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Dat kan allemaal gebeuren. Dank u wel, voorzitter. Dit is niet de eerste keer dat het Rijk taken bij gemeenten legt. Gemeenten staan dicht bij de praktijk, is dan het argument. Maar de echte reden is steeds dat het Rijk er niet in slaagt om zijn taken binnen het budget uit te voeren. Dat zagen we bij de drie decentralisaties van 2015. Die zijn met een tekort van 20% bij de gemeenten over de schutting gegooid. De gevolgen zijn bekend. De tekorten bij de jeugdzorg stapelen zich op. De tekorten zijn nu bij de gemeenten. Het Rijk is zijn probleem kwijt. Nu komt daar de inburgering bij. Eerder probeerde het Rijk de verantwoordelijkheid voor het zoeken van een opleiding bij de nieuwkomers te leggen. Dat was een uitnodiging voor de komst van honderden frauduleuze bedrijfjes, met als gevolg vele persoonlijke en financiële drama's. Dat werkte dus ook niet. En weer zet het Rijk de decentralisatie in. Gemeenten mogen het gaan oplossen, uiteraard weer met een beperkt budget. Wij krijgen er op deze manier weer een wettelijke taak bij. Als het ons niet lukt, volgen er sancties. De financiële gevolgen zijn namelijk onvoorspelbaar. Het is logisch dat we ons hier met z'n allen zorgen over maken. Wat moeten we doen wanneer het budget te laag zal zijn? Bijlappen of wachtlijsten? Dat is de vraag waar deze discussie terecht over gaat. Voor beide valt veel te zeggen, want vanuit je hart zou je moeten kiezen voor bijpassen vanuit de andere gemeentelijke budgetten, maar als je dat doet, geef je een signaal aan het Rijk af dat het geen probleem is om weer een taak met te weinig budget aan de gemeenten te geven. Het college verwacht niet dat het ervan zal komen dat er wachtlijsten

ontstaan. Daarom kan Voorschoten Lokaal Sterk leven met de keuze voor wachtlijsten om op die manier een stevig signaal af te geven aan het Rijk, met de boodschap: dit kan niet zomaar; geen extra taken voor de gemeenten zonder voldoende budget. Wel roepen we het college op om samen met andere gemeenten op te trekken om zo een nog steviger signaal aan het Rijk af te geven.

Wij twijfelden in eerste instantie een beetje over het amendement, maar ik heb jullie allemaal aangehoord en wij zullen daaraan meedoen. Ik vind wel dat dit amendement het seintje aan het Rijk voor mijn gevoel een beetje afvlakt. Dat vind ik jammer, maar we gaan er wel in mee. Dat kan ook niet anders, want volgens mij is het al geheel aanvaard. Ik dacht ook: als we het amendement niet hadden gehad, hadden we de wachtlijsten gehouden. Omdat we waarschijnlijk toch geen wachtlijsten krijgen, zouden we er zo dus ook mee weggelaten. Maar goed, dat was wat ik in eerste instantie dacht. Wij gaan mee met alles.

De heer **Van Rixtel** (GroenLinks): Ik begrijp goed wat mevrouw Persoon zegt. Tegelijkertijd gaat het natuurlijk ook twee kanten op. Een prachtig signaal aan de rijksoverheid is natuurlijk altijd goed, maar tegelijkertijd moeten we in de gaten houden dat kwetsbare mensen hiervan de speelbal dreigen te worden. Dat vind ik het perverse in deze financieringssysteem, waarvoor we ook waakzaam moeten blijven. Ik vind de oplossing zoals die nu is, dus mooi en ik wil ook de waardering meegeven dat we juist heel erg uit moeten kijken om dat signaal af te geven over de rug van kwetsbare mensen waarvoor de voorzieningen bedoeld zijn. Ik denk dus dat dit een mooie oplossing is, maar ik kan niet meegaan in de gedachte om op die manier een krachtig signaal af te geven.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Dank u wel, meneer Van Rixtel. Daar heeft u gelijk in. U heeft helemaal gelijk, maar ik vind wel dat het Rijk dit steeds weer doet. Hoe kunnen we er dan toch een beetje voor zorgen dat ... Dat was een beetje mijn zoektocht, maar ik heb naar jullie geluisterd en ik vind dat jullie gelijk hebben. Dus ik steun ook het amendement.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Het CDA sluit zich erg graag bij de heer Van Rixtel aan. Volgens mij moeten we erop letten dat dit niet ten koste gaat van mensen die nieuw zijn en willen inburgeren. Daar moeten we ook zorgvuldig mee zijn. We moeten er overigens ook op letten dat wij niet verschillende boetes gaan opleggen aan allerlei mensen. Wij zijn het dus eens met de heer Van Rixtel.

De **voorzitter**: Dat was eigenlijk geen vraag aan mevrouw Persoon. Zijn er nog vragen of interrupties over haar inbreng?

De heer **In 't Veen** (VVD): Ja, ik heb inderdaad een interruptie. Tenminste, niet echt een vraag maar een soort tweede termijn. Ik wil nog iets aanvullen op wat de heer Van Rixtel ...

De **voorzitter**: Dat sta ik toe, want dan hebben we misschien geen tweede termijn nodig, maar de wethouder gaat in ieder geval nog op mevrouw Persoon reageren, want dit was door mijn fout haar eerste termijn.

De heer **In 't Veen** (VVD): Ik wil nog even reageren op de eerste termijn van de heer Van Rixtel. Op zich is het misschien wel een goed punt om niet uitgebreid in te gaan op de omstandigheden van degenen die in aanmerking komen voor deze cursussen, maar ik wil toch ook benadrukken dat het de bedoeling is dat we goed op de centjes letten. In zoverre is dit bedoeld als een aanvulling, een inlegvelletje, bij het amendement om sterk te benadrukken dat we goed letten op het geld. Misschien moet u het zo zien. Mocht het zo zijn dat we het budget toch moeten overschrijden, dan denk ik dat dat ook aanleiding is om te gaan bezuinigen op andere zaken die we ook door het Rijk overboord gekieperd krijgen. Zo kan ik me voorstellen dat we dan zeer gaan bezuinigen op CO₂-maatregelen en andere klimaatmaatregelen die niet direct nodig zijn, om op die manier in ieder geval een sluitende begroting te krijgen. Ik denk dat het wel goed is als u dat meeneemt.

De **voorzitter**: U bent een beetje begonnen met een nieuwe termijn of een aanvulling op uw eerste termijn. Dit was geen interruptie meer, maar goed.

De heer **In 't Veen** (VVD): Oké, maar ik heb het punt wel gemaakt.

De **voorzitter**: We hebben een wat relaxte vergadering qua agenda. Ik heb het dus maar even laten lopen. Wil wethouder De Bruijn nog reageren op de inbreng van mevrouw Persoon?

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Ik heb inhoudelijk verder niet veel vragen over het stuk gehoord, maar ik kan mevrouw Persoon wel meegeven dat wij als college maar volgens mij ook de gehele raad ons kunnen vinden in wat u zegt, namelijk dat wij ons zorgen maken over wat er allemaal naar de gemeente komt en over de kosten die naar ons toe komen, onder andere natuurlijk voor jeugd en Wmo, waar we veelvuldig over spreken. Ik kan u ook verzekeren dat wij meermaals met andere gemeenten, met de regio's waarin we samenwerken en samen met de VNG richting "landelijk" duidelijk maken dat er veranderingen moeten komen. Dat wilde ik nog meegeven.

De **voorzitter**: Ik zou me kunnen voorstellen dat een tweede termijn niet nodig is. Ik kreeg van een enkeling al bericht daarover.

De heer **In 't Veen** (VVD): Voorzitter. Ik heb daar al gebruik van gemaakt en ik heb benadrukt dat eventuele tekorten op een andere manier aangevuld moeten worden.

De **voorzitter**: Maar u hoeft dus geen nieuwe termijn, begrijp ik. Dat geldt ook voor de andere woordvoerders. We gaan dus over tot de besluitvorming.

In stemming komt amendement 117.

Het amendement wordt met algemene stemmen aangenomen.

In stemming komt het geamendeerde voorstel.

Het geamendeerde voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

6. Voorbereiden portefeuillehoudersoverleg Maatschappij Holland Rijnland 7 april 2021

De **voorzitter**: Er zou een oplegnotitie volgen. Ik heb die niet gezien. Is die inderdaad niet tijdig verschenen?

De heer **Andringa** (D66): Volgens mij is er vandaag wel een oplegnotitie gekomen.

De **voorzitter**: Is die toch nog gekomen?

De heer **Maassen** (SP): Ja, gelijktijdig met de brief van het GODcentre.

De **voorzitter**: Die brief van het GODcentre heb ik gezien. Het andere heb ik dan kennelijk gemist. Kennelijk heb ik de aandacht een beetje eenzijdig aan de eigen portefeuille gegeven. We gaan kijken of u in aanvulling op of in afwijking van de oplegnotitie iets wil meegeven of dat u de oplegnotitie goed vindt.

De heer **Andringa** (D66): Voorzitter. We kunnen ons op zich heel goed vinden in de punten van de oplegnotitie, maar het proces baart ons wederom zorgen. Er staan ingrijpende zaken in, zoals een afbouw van het aantal bedden in de gesloten jeugdhulp. Dat is niet iets waarover we lichtzinnig moeten doen. Ik weet dat we hierover in dit geval, omdat we in dit soort dossiers nou eenmaal nog geen onderdeel uitmaken van de Leidse regio, in formele zin niets te zeggen hebben, maar dit neemt niet weg dat het natuurlijk onmogelijk is om een week voor zo'n uitgebreide vergadering even snel dit soort besluitvorming erdoorheen te rauzen. De oplegnotitie is prima, maar vooral tegen onze AB-leden en ons college zeg ik dat zo iets, zeker als we straks onderdeel van Holland Rijnland uitmaken in dit soort jeugdhulpvraagstukken, eerst rustig moet kunnen worden besproken in de commissie voordat we in de raad met elkaar daarover kunnen spreken. Ik heb echt het idee dat we de grip op voor ons heel belangrijke besluiten in de toekomst anders volledig verliezen. Dus we gaan akkoord met het voorstel zoals het er nu ligt, ook omdat we niet over alles gaan, maar ik ben erg zoekende naar hoe we een keer grip hierop krijgen, want ik heb echt het idee dat vanuit Holland Rijnland besluitvorming volgt waarbij we als gemeenteraad volledig buitenspel lijken te staan.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Wij delen de woorden van de heer Andringa. Er is geen gelegenheid geweest om dit in de fractie te bespreken. Tussen de bedrijven door heb ik het

even gelezen. Er staan geen vloeken in, maar het is heel onbevredigend dat een stuk wederom zo laat is. Dat moet echt anders.

De **voorzitter**: Het college zal straks antwoorden, maar ik denk dat dit eigenlijk een zorg is van u allen. Ik heb bewondering voor u omdat u iets wat zo laat in de middag nog komt, toch nog snel heeft kunnen lezen.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Ja, maar het blijft zo onbevredigend, voorzitter.

De **voorzitter**: Dat is het ook.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Je kunt er geen fluit mee. Dat is het punt.

De **voorzitter**: Daarom zei ik dat ik denk dat iedereen uw kritiek deelt, maar ik mag u toch ook een compliment maken omdat u, ondanks het feit dat het schandig laat komt, toch nog de moeite heeft genomen om het snel door te nemen en om te kijken of een en ander wel goed verwoord is.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik sluit me van harte aan bij de hartenkreet van de heer Andringa. U heeft bewondering voor het feit dat dit vanmiddag is doorgenomen. Het lukt mij wel om het door te nemen, maar het lukt mij niet om daar een inhoudelijk goede afweging van te maken, dat stuk helemaal te doorgronden en zo'n belangrijk besluit de tijd te geven die het verdient. Er worden gewoon echt belangrijke besluiten genomen en wij staan als raad gewoon volledig buitenspel door de manier waarop dit nu gaat. Verder sluit ik me volledig aan bij de oproep van de heer Andringa. We moeten dit echt anders doen.

De heer **Van den Dool** (VVD): Ik wil me daarbij aansluiten. Aan het eind van het stuk staat een duidelijk voorbeeld hiervan. Daar vliegen de bedragen je om de oren. Wat dat betreft is dat ook een enorme stap in onze bijdrage, maar waarom dat precies is en hoe je dat moet doorgronden, wordt niet eens duidelijk uit dit stuk. Wat dat betreft kan ik het nu wel lezen en er iets over zeggen, maar daar moet echt nog veel meer inzage in komen en we moeten ook worden bijgepraat. Nogmaals, als je deze bedragen ziet, zou je eigenlijk moeten zeggen: wat gaan we hier doen?

De **voorzitter**: Dat was overigens geen vraag.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Ook ik sluit me aan bij de heer Andringa. Volgens mij laat de heer Andringa, volgens mij overigens zonder dat hij zich daar op dit moment bewust van is, ook zien wat er gebeurt als je dingen alleen maar scant. Want ik heb het vanmiddag ook alleen maar gescand, maar mij staat bij dat het door hem genoemde punt van de teruggang van 250 naar 100 bedden of iets in die geest niet een specifieke Holland Rijnland-aangelegenheid is, maar een aan gelegenheid die betrekking heeft op heel Zuidwest-Nederland, dus ook op Haaglanden en dus ook op ons, tenzij ik me daarin vergis. Dat meen ik gelezen te hebben. Dat zijn toch hele belangrijke dingen. Ik weet eigenlijk niet wat ik zeg als ik zeg: ik vind het goed. Ik heb geen idee wat ik op dat moment zeg. Dat vind ik heel frustrerend.

De heer **Andringa** (D66): Ik wil u gelijk geven. Dat heeft u goed gelezen, meneer De Graaf. Dat heb ik inderdaad ook gezien. Het rare is dus dat wij hier in H10-verband over hetzelfde besluit wel een mening kunnen hebben, terwijl we dat in Holland Rijnland-verband niet kunnen hebben. Dat maakt het natuurlijk ook complex. Ik vraag me daarbij ook af waarom we dit in H10-verband niet weten, maar ik denk het antwoord daarop te weten, want we zijn aan de ene kant aan het ontvlechten, waardoor we er niet meer over gaan, en we zijn aan de andere kant aan het invlechten, waardoor we er nóg niet over gaan. Volgens mij komt het dus ook door de unieke situatie waarin we ons als gemeente nu bevinden dat we er aan beide kanten niet echt over gaan maar er wel door geraakt worden. Maar ik ben het helemaal met u eens, meneer De Graaf.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Wij hebben hier verder niks over te zeggen, behalve dat we het allemaal ook weer heel kort dag vonden, net als meneer Andringa.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Ik kan alleen zeggen dat ik het er geheel mee eens ben dat het altijd laat komt. Wij krijgen de stukken ook laat vanuit deze organisatie. Ik ga daar nog een keer achteraan om te kijken of we dat eerder voor elkaar krijgen, want ik kan me helemaal voorstellen dat dit veel te veel is om even in een middagje door te nemen.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): We hebben dit thema natuurlijk al vaker gesproken, ook nog in de laatste vergadering van de commissie Burger en Bestuur. Bij mij rijst de vraag of dit ook wordt gedeeld door de andere gemeenten en hoe dit tot nu toe is opgepakt in Holland Rijnland, want dit is meerdere keren aangekaart. Het probleem is inderdaad dat we ons ontzettend moeten verlaten op het oordeel van de ambtenaren, want tijd om zelf echt diepgravend erover na te denken en een mening te vormen, is er door de hele korte termijn eigenlijk niet. Hoe is daar tot nu toe op gereageerd en worden er al pogingen gedaan om dit te verbeteren?

Wethouder **De Bruijn**: We hebben het inderdaad meerdere keren aangegeven. Dat is ook gedaan door meerdere gemeenten. Ik weet dat er wel dikwijls pogingen worden gedaan om de stukken eerder aan te leveren. Dat blijkt toch altijd lastiger te zijn dan bij aanvang wordt gedacht. Daarnaast moet ik ook zeggen dat het maken van zo'n oplegnotitie bij ons intern soms ook lastig is, omdat we ons op twee verschillende regio's aan het richten zijn, waarbij onze capaciteit eigenlijk nog gericht is op de Haagse kant en we toch ook al extra tijd vrij moeten maken om de oplegnotitie voor deze kant te maken. Desalniettemin komt het ook vanuit Holland Rijnland echt te laat, maar dat stukje speelt ook nog een rol. Maar ik ga er zeker nog extra aandacht aan besteden om te bekijken of we dit eerder bij u op tafel kunnen krijgen. Mochten er onderwerpen zijn die u interessant vindt om er toch even wat meer over te horen, laat dat dan ook gewoon weten. Dan gaan we zorgen dat u daar meer over te weten of te horen komt.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Zou het niet handig zijn om de notitie, weliswaar dan in retrospectief, toch nog een keer te agenderen in de commissie Mens en Samenleving? Dan kunnen we het daar in ieder geval nog een keer over hebben als daar aanleiding voor is als we het stuk wat grondiger lezen.

Wethouder **De Bruijn**: Ja, dat zou natuurlijk kunnen, maar misschien is het een handig voorstel om het niet al bij voorbaat te agenderen, maar om, als u bij nader inzien de stukken leest en denkt dat u over iets verder wilt discussiëren, dat dan aan te geven. Is dat een goede suggestie?

De **voorzitter**: Ik zie de heer Van Oostrum ja knikken. Ik kan me indenken dat er geen behoefte is aan een tweede termijn. Ik constateer dat dat het geval is. De wethouder neemt dit dus met uw opmerkingen mee naar het overleg. Dat geldt zeker voor de kritische opmerkingen over het moment waarop wij de stukken beschikbaar krijgen, waardoor u uw controlerende rol eigenlijk helemaal niet waar kunt maken en het zelfs voor de gemeenteambtenaren en de portefeuillehouder al lastig is, laat staan voor u. Dat is gewoon niet goed en dat moet anders.

7. Bekrachtiging geheimhouding

De **voorzitter**: Hiervoor is er geen voorstel.

8. Overig

De **voorzitter**: Ook hiervoor zijn er geen voorstellen.

9. Sluiting

De **voorzitter**: Ik ga pas sluiten nadat ik u voor de komende dagen goede paasdagen heb gewenst, een mooi lang weekend. Rust ook een beetje uit. Goede dagen!

De voorzitter sluit om 21.10 uur de vergadering.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 29 april 2021.

De griffier,

Drs. B.J. Urban

De voorzitter,

Ch.B. Aptroot